

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

17 de noviembre - 17. novembra 1994

LETO (AÑO) LIII (47)
Štev. (Nº) 44

Diaspora, narodna sprava in poprava krivic

Prihaja čas, ko se bodo politične stranke morale izreči o preteklosti. Slovenski krščanski demokrati so to že storili s programsko izjavo, ki je med strankami, ki izvirajo iz starega režima, dvignila precej prahu. V proceduri v državnem zboru pa je tudi zakon o popravi krivic. Razmerje, ki ga bo matica sprejela do preteklosti, bo po svoje bistveno vplivalo tudi na življenje v diaspori, prostoru starih travm in delitev.

Diaspora — med delitvijo teles in duhov

Janez Evangelist Krek, eden od največjih ljudskih tribunov v slovenski zgodovini, je na prelomu stoletja prvi opozarjal na nevarnosti razseljevanja slovenskega naroda. Živel je v času, ko se je slovenski gospodarski (in politični) prostor začel intenzivno liberalizirati. Bogati so še bolj bogateli, nižji sloji pa obubožali. To je mnoge Slovence, zlasti mlade, prisililo, da so šli iskat kruha v tujino. Večino izseljencev je domovina izgubila za vselej; tisti, ki v tujini niso uspeli, se niso vrnili — morda niso imeli kam, morda pa iz ponosa, saj niso hoteli priznati življenjskega poraza. Drugi, ki so uspeli, so imeli druge razloge, da ostanejo tam, kamor so se priselili. Žalostna zgodba, ki pa ni prizanesla niti mnogim drugim narodom, in v tem smislu Slovenci nismo nobena izjema; le posledice so za nas, ki smo majhen etnični organizem, veliko bolj neprijetne, kot je to pri velikih narodih.

Toda ko razmišljamo o tipični slovenski diaspori, ne moremo spregledati madeža na narodovem telesu, ki je nastal pred pol stoletja. Takrat je slovenski narod dobil politično emigracijo. Tisoči so morali zaradi politike za vselej zapustiti domačije, sorodstvo, nemalokrat žene in otroke. Danes se zdi za to večino nepojmljivo, a takrat kruto resnično, in kar je najhuje, za nekatere še danes sprejemljivo in logično, ker so se zgodovinsko gledano znašli „na oni strani“. Če se ponudi priložnost in se pogovarjaš s temi ljudmi, spoznaš, kako strašno izkušnjo imajo nekateri za seboj. Med njimi so tudi taki, ki takrat niso dopolnili 18 let. Bili so žrtve prve fundamentalne politične delitve na Slovenskem: tedaj ni šlo za „ločitev duhov“, kakršno poznamo še iz prejšnjega stoletja, ki jo je po svoje spodbujal Mahnič. V njegovem času so se Slovenci začeli politično deliti na liberalne, socialdemokratske in klerikalne. Po revoluciji je šlo za več, za totalno delitev na „naše“ in „izdajalce“, šlo je za fizično odstranjevanje in celo zaničevanje nezdravih delov narodovega telesa, šlo je za „ločevanje teles“. Značilnost komunizma je, da k stvari pristopa temeljito, fundamentalno, totalno. Kočevska in druga brezna so posledic tega in ostajajo težko zaceljiva rana slovenstva. A nič manj žgoče niso izkušnje preživelih in izseljenih. Bilo jim je dihanje za ovratnik. Udbovska mreža je poskrbela za isto kot doma: civilno življenje je bilo pod pozljivim očesom strukture. Rojaki vedo povedati, da imajo nekdanji „komisionarji“ še danes določene privilegije; njihova podjetja naj bi bila čudežno izjemno uspešna.

„Preteklost mora umreti dvakrat“

Slovenska politika se je v zadnjih dneh znašla v precej zagonetnem položaju zaradi programske izjave krščanskih demokratov Narodna sprava — poprava krivic. Nekateri celo menijo, da ni prišla v najbolj pravem času, saj je zbudila ogorčenje strank starega režima, s tem pa ogrozila sprejetje zakona o popravi krivic, ki ga je v parlamentu predlagala Slovenska ljudska stranka. Kot da so nekateri komaj čakali na razlog za nasprotovanje zakonu. Pri tem pa, ko se slovenska politika izreka o preteklosti, uide iz ust poslancev LDS, ZL, SNS in kakšne demokratke marsikatera „debeli“, ki potrjuje, da jim manjka zgodovinskega vedenja. V takem ozračju seveda ni mogoče pričakovati niti poprave krivic, ki je le prvi korak k narodni spravi.

Mlade generacije sporni del narodne zgodovine politično ne bi smele sprejemati kot del svoje preteklosti oziroma tako, da se indentificirajo z njo. A tudi ignorirati se je ne da. Še najmanj sprejemljiva pa je dvoiličnost LDS do nje. Še pred meseci je npr. dr. Slavoj Žižek v svojem govoru, ki je bil na blejskem združenem kongresu sprejet kot del programskih izhodišč, zatrdil, da mora preteklost umreti dvakrat, če naj do nje zavzamemo distanco. A načela so eno, pragmatizem drugo, razen če tudi v tem primeru ni šlo za „cinično distanco“. Dejstvo je, da LDS zgodovini ne more kar tako uiti, še zlasti ona ne, saj je s popkovično povezana z revolucijo, NOB, političnim sistemom socialističnega samoupravljanja itd. Obstaja resna nevarnost, da se bodo ravno prek LDS, ki ima škarje in platno pri popravljanju krivic in spravi, stare travme prernašale tudi v prihodnost.

„Delitev teles“ je pustila prevelike razpoke, da bi skupaj prišli denimo še živeči „ta beli in rdeči“. Če pogledamo z današnje perspektive, nosijo njihove oborožene sile iz časov državljanske vojne, poleg določenih zaslug zaradi narodnega odpora, tudi veliko krivdo pred slovenskim narodom. Zlasti njihova vodstva, saj takrat, ko se je za to pokazala možnost, niso hoteli sodelovati ali stopiti skupaj. Najnovejši zgodovinski viri govorijo o tem, da so bili tovrstni poskusi in tudi možnosti. A oboji to zamolčujejo. Vojna za Slovenijo '91 pa je pokazala, da smo bili Slovenci takrat zrelejši kakor pred pol stoletja. Sposobni smo bili združiti dovolj sil, ko je šlo za skupen narodni interes. Bolj se bomo oddaljevali od preživetega komunizma in klerikalizma, večja je realna možnost za to, da se nehamo deliti v lagerje, v sklenjene oziroma zaprte družbe enih nasproti drugim. Fundamentalizma, belega ali rdečega, pa se lahko režimo edinole tako, da se jasno razločimo od njega, da ga zavrnemo tako moralno, politično kot tudi pravno. Pri popravi krivic imamo opraviti s komunizmom, ki se je imel možnost udeležiti. Naj ga zakon vrne tja, kamor spada — na pogorišče zgodovine. A oni drugi, ki ustvarjajo navijaško ozračje za ene ali druge, pa bi morali vedeti, da delajo prihodnjim rodovom neprecenljivo škodo.

Naša dolžnost bi bila, da preprečimo

Koalicija do volitev?

Lojze Peterle, predsednik slovenskih krščanskih demokratov, je v krajšem pogovoru za ljubljanski Dnevnik 10. novembra izrazil mnenje, da zapleti glede koalicije ne bodo imeli bistvenih posledic na decembrske volitve.

Na vprašanje, ali bodo do lokalnih volitev sprejeli dokončno odločitev ali ostanejo v koaliciji ali ne, je odgovoril, da se do volitev ne bi kazalo obremenjevati še z odločitvijo glede koalicije. Vzrok pa je tudi v ustanovitvi sveta stranke. „Na seji izvršilnega odbora je bilo ugotovljeno, da so le trije od sedanjih regijskih odborov

izbrali predstavnike za člane sveta stranke. Dokler pa svet, ki odloča o koaliciji, ni ustanovljen, ne more zasedati. Zato tudi ni mogoče odgovoriti, ali se bo o koaliciji odločalo pred volitvami ali po njih.“

Hkrati pa je zavrnil pripombo, da gre za taktiko zavlčevanja.

Lojze Peterle je sicer pritrdil namigu časnikarke o gestah dobre volje, ki naj bi prihajale iz Liberalne demokracije, poudaril pa je, da so neoprijemljive, da je vse še na načelni ravni, medtem ko oni potrebujejo rezultate oziroma konkretno govoro.

O slovensko-italijanskih odnosih

Britanski dnevnik Financial Times dne 9. novembra objavlja daljši komentar o slovensko italijanskih odnosih pod naslovom „Balkanska bolezen“.

Avtor Edvard Mortimer Slovenijo uvodoma predstavi kot nesporno uspešno zgodbo v postkomunistični srednji Evropi, kot normalno in mirno srednjeevropsko državo, ki je zgled v prehodu v demokracijo in tržno gospodarstvo. Navaja tudi, da Evropska komisija Slovenijo skupaj s Češko omenja kot najbolj pripravno za članstvo v Evropski uniji do konca stoletja, saj Slovenija več ko 60% zunanje trgovine ustvarja z EU, po vstopu Avstrije čez dva meseca v to zvezo pa se bo ta delež dvignil na več kot dve tretjini. Omenja tudi, da je dohodek na prebivalca v Sloveniji višji kot v Grčiji in Portugalski, ki sta članici EU. Slovenija je z bruto domačim proizvodom na prebivalca 7947 ameriških dolarjev pred vsemi novimi vzhodnoevropskimi državami. Tesno ji sledi Češka (7933 dolarjev), na tretjem

mestu pa je Madžarska (6573 dolarjev).

Avtor nato opozarja, da se Slovenija z vsemi silami bori proti temu, da bi jo obravnavali kot balkansko ali nekdanjo jugoslovansko republiko. Logično pa je, meni komentator, da se je Slovenija v begu z Balkana in želji k pridružitvi EU „spotaknila“ ob spor, za katerega lahko rečemo, da je „balkanske vrste“, le da gre pri tem za zahodnoevropsko državo.

Kot tipično „balkansko“ potezo slovensko-italijanskega spora Financial Times navaja tri prvine, ki so navzoče v tem sporu. Prva je, da nacionalne države druga drugi postavljajo zahteve v imenu rojakov, ki živijo na „napačni“ strani meje. Druga je, da se zločini že zdavnaj mrtvih ljudi uporabljajo kot opravičilo za obnašanje ali namere ljudi, ki še danes nosijo enake politične ali nacionalne oznake. Tretja pa je primer, da spor med državama zlorablja v notranjepolitičnih bojih za oblast, ko nekateri politiki skušajo pridobiti prednost z nacionalističnimi gesli, drugi pa se bojijo padca priljubljenosti in vpliva, če bi se temu uprli.

življenje vsakršnega fundamentalizma še naprej. Le tako se lahko v prihodnosti rešimo rdeče-belih travm in „telesnih“ delitev. Premik bi se moral zgoditi na dveh ravneh: na individualni, ki predpostavlja preprosto poznavanje narodne zgodovine pri upoštevanju preprostega dejstva, in sicer, da zelo verjetno obstaja še kaj, česar mi ne vemo, in da imamo zato lahko popačeno predstavo. Ta agnosticizem je bistvo tolerance in pogoj narodnega sožitja in sprave. V praksi bi to varovalo pred tem, da Slovenec ne bi nikoli več dvignil orožja zoper Slovenca. Druga raven premika je sistemska: sprejeti zakon o popravi krivic in tako politično in pravno presekat kontinuiteto s fundamentalizmom, ki je slovenskemu narodu storil toliko krivic.

Da bi se torej preprečile stare travme v diaspori, se jih moramo rešiti najprej doma. V nasprotnem primeru jih bomo prernašali med rojake, med katerimi jih je veliko takih, zlasti med ekonomskimi emigranti, ki vseh političnih pritehnosti iz matice ne dojamajo tako očitno in se raje predajajo študiju ali delu, v prostem času pa, kakor sem imel pred kratkim priložnost spoznati, za naše razmere izredno bogatemu društvenemu življenju.

Milan Zver
„Slovenec“, 5. novembra

Avtor spor med Slovenijo in Italijo pojasnjuje z neprijetnimi dejstvi iz evropske zgodovine 20. stoletja, ko so nacionalistične države v rokah totalitarističnih režimov skušale utrditi svoj vpliv na območjih, kjer so živeli različni narodi. Komentator opisuje tudi odhod italijanskih državljanov iz Istre leta 1945 in navaja sporazum iz leta 1983, s katerim je nekdanja Jugoslavija privolila v odškodnino za nepremičnine, ki so jih zapustili italijanski državljani. „Slovenija kot naslednica je povsem pripravljena nadaljevati z izplačevanjem svojega dela odškodnine, toda Italija to sedaj zavrača in zahteva enake pravice za Italijane, kot jih imajo slovenski državljani. Zahteva vračanje premoženja, ki ga je zasegla nekdanja jugoslovanska država, in možnost odkupa zemlje družbeni lasti, ko bodo ta naprodaj,“ nadaljuje Financial Times.

Ob tem ugotavlja, da se Slovenci bojijo, da jih bodo Italija, Avstrija in Nemčija, ki imajo večjo kupno moč, „pokupile“, bojijo pa se tudi, da je italijanska zahteva poskus neofašistične vlade Silvia Berlusconi, da se znova odprejo vprašanja povojne dobe. To bi bil nevarne povod za vso Evropo, meni avtor. Opozarja tudi, da Italija zavira začetek pogajanj o pridruženem članstvu Slovenije v EU dokler spor med državama ne bo rešen.

Umrli je prof. Franjo Sekolec

Iz Anglije smo prejeli poročilo, da je 27. oktobra t. l. nehalo biti srce našega slovenskega rojaka prof. Franja Sekolca. Dočkal je 85 let starosti.

Pok. profesor je bil po rodu štajerski rojak. Pred vojno je bil zaposlen v podružnici Slovenca v Mariboru, kot begunec pa je delal v Slovencevi podružnici v Novem mestu. Od tukaj je odšel skupaj z inž. Matičičem pod Gorjance k Slovenskim legionarjem. Narod je potreboval vodstva in temu sta se oba imenovala, kot rezervna častnika, odzvala.

Pok. Sekolec je imel za časa vojne hude udarce, saj mu je bombni napad, na takrat po partizanih zasedeno Novo mesto, ubil ženo in dve hčerki (2 in 3 leta stari). Ostal je samo dober mesec star sinček Luka, za katerega se je pobrigala sestra ubite, ga. Zofija Bedenčičeva, katero samo so preganjali partizani.

Begunsko dobo je preživel prof. Sekolec v Spittalu v Avstriji in se pozneje izselil v Anglijo, ker je dobro obvladal angleščino. Tu se je poročil z go. dr. Riharjevo, katero tudi preostali borci dobro poznajo. Ves

čas se je udeleževal v politiki. Bil je član načelstva SLS in kot tak tudi podpisnik znane deklaracije iz leta 1982 o zahtevi po slovenski popolni samostojnosti.

Sina Luka je kot 10 let starega peljala stara mama ga. Pograjčeva iz Celja v London. Tu se je izšolal in postal dr. inž. ter je zaposlen že precej let na mednarodnem inštitutu v Švici. Tu si je ustanovil tudi družino — poročil je Slovenko ter je bil celo na obisku v Argentini pred nekaj leti. Hotel je izvedeti vso resnico o tragični usodi svoje mame in sestic.

Našemu rojaku-znanstveniku v Švici in ge. Nadi naše iskreno sožalje!

SLOVENSKE MANJŠINE

Na Trbižu so se sestali predstavniki slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji, kjer so (spet) izrazili potrebo po tesnejšem sodelovanju, saj so kljub razlikam problemi skupni in bi jih bilo učinkoviteje reševati s skupnimi močmi.

ZA SLOVENSKO JAVNOST

Izjava predsedstva Svetovnega slovenskega kongresa

Predsedstvo Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je na svoji seji v Ljubljani dne 29. oktobra 1994 sprejelo posebno izjavo namenjeno vladam držav Evropske zveze glede odlašanja pri podelitvi mandata Evropski komisiji za pogajanja z Republiko Slovenijo o njenem pridruženem članstvu v Evropsko zvezo. Predsedstvo je tudi sprejelo naslednjo Izjavo za slovensko javnost:

SSK meni, da je strateška usmeritev Republike Slovenije za približevanja Evropski zvezi in drugim mednarodnim organizacijam v okviru evropskega združevanja pravilna. Zato poziva vladu Republike Slovenije in druge ustanove in posameznike pristojne za usmerjanje in izvajanje zunanje politike Republike Slovenije, naj se še naprej prizadevajo tako za pridružitve slovenske države Evropski zvezi kakor tudi za nadaljevanje pogovorov z Italijo o problemih, ki se porajajo v stikih med državama.

Pri pogajanjih z Italijo naj Slovenija vztraja pri načelni enakopravnosti pogajalskih partnerjev, pri ločevanju bilateralne ravni pogajanj od multilateralne (z Evropsko zvezo), pri brezpogojnem spoštovanju do-

sedanjih meddržavnih sporazumov ter pri varovanju življenjskih interesov narodnih manjšin. Pri pogajanjih z Evropsko zvezo pa je treba zagotoviti tak način in tako hitrost vstopanja Republike Slovenije v pridruženost članstvo Evropske zveze, ki bosta ustrezala narodno-političnim interesom in doseženi stopnji gospodarstva slovenske države. Pogajalci morajo biti posebno pozorni na tiste vrstne slovenskega narodnega interesa, ki morajo biti kljub prosti konkurenci v mednarodnih gospodarskih tokovih in kljub samoomejevanju državne suverenosti znotraj Evropske zveze ustrezno zavarovane, posebno glede vprašanja jezika in kulturne identitete, državljanjskih pravic in bistvenih gospodarskih interesov.

Institucionalni dejavniki slovenske zunanje politike morajo pri tem nastopati medsebojno upklajeno in navzven enotno ter se držati vsebinskih in formalnih temeljev državnega interesa Republike Slovenije, potrjenih s parlamentarnim konsenzom.

Svetovni slovenski kongres

Ljubljana, 31. oktobra 1994

Joseph M. Bernik,
predsednik

Lastniški certifikati

Ponovno spominjamo, da lahko rojaki, ki jim je bilo ugotovljeno, da so bili 5. decembra 1992 državljani Republike Slovenije in so prejeli potrdilo o državljanstvu ali slovenski potni list, še vedno zahtevajo delež od skupne vrednosti slovenskih družbenih podjetij, ki se lastnijo.

V ta namen je treba, da oddajo Veleposlaništvu Republike Slovenije v Buenos Airesu brez takse zahtevke z naslednjo vsebino:

Priglašam zahtevke za izdajo obvestila o odprtju evidenčnega računa lastniškega certifikata državljanu Republike Slovenije. Ime in priimek

Datum rojstva
Kraj rojstva in občina
Spol
Naslov zadnjega prebivališča v Sloveniji (ali prebivališča staršev)
Naslov sedanjega prebivališča

Podpis

Zahtevke bo odpravnik poslov veleposlaništva oddal pristojnim oblastem v Sloveniji, upravičenci pa bodo obvestila o certifikatih prejeli po pošti na svoj naslov.

Druge možnost je, da državljani pooblastijo znane osebe v Sloveniji, da zanje neposredno pridobijo obvestilo o certifikatu in vpišejo delnice. Podpis na pooblastilu

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Navadili smo se bili že na eksplozivne dogodke, na ostre politične sunke, zato so zadnji tedni podobni toku mirne ravninske reke in ne gorskega houdournika, kot je običajna prisposoba argentinske politike. Vendar vemo, da ima tudi miren tok svojo moč, le to ne zaznamo lahko, ker je voda kalna in se običajno ne vidi dno.

GOSPODARSTVO V SREDIŠČU

Očividno je, po komentarjih raznih opazovalcev, trenutno zanimanje javnosti obrnjeno bolj v gospodarsko odvijanje kot pa v politično strankarsko, čeprav je v tej predvolilni dobi v strankah mnogo gibanja. K temu zanimanju prispeva tako vladno delovanje kot vsakdanji občutek delovnega človeka, ki čuti nek nemir v zraku in po nekaj letih gotove stabilnosti znova vonja na obzorju denarne težave.

Z vladne strani seveda nič ne store, da bi ta nemir omilili. Še več, gospodarski minister sam najbolj prepričuje, da smo znova na pragu novega inflacijskega sunka. Seveda te trditve postavlja kot razlog, da znova zahteva od kongresa zakone, ki bi mu omogočile neomejeno oblast in proste roke, tako glede pokojnin kot privatizacij tega, kar je državi še ostalo in glede preureditve celotne državne uradniške strukture. Glede državnih uslužbencev Cavallo zahteva zakonsko podlago, da bi jih po mili volji lahko premeščal ali odpuščal.

V zadnji številki smo omenili, da mu je prvi poizkus izpodletel. Nič zato. Takoj je zavrneni člen preuredil in ga znova poslal, seveda z razlogi, ki smo jih prej omenili. To je neke vrste ali-ali. Ali mu dajo zahtevano oblast, da gospodarstvo suče po lastni volji, ali pa bomo znova zašli na pot inflacije. Groznja velja tako opoziciji, ki se otepava, da bi mazilila takega „veleministra“, še bolj pa lastnim poslancem, peronistom in njihovim zaveznikom, ki se jim tudi upira, da bi v rokah enega samega moža, ki je že večkrat pokazal politično nezrelost, nagradili tako oblast.

Vendar kot smo že katerikrat omenili, razlogi niso le gospodarske ali vladne narave, maveč volilne. Cavallo je priprčan, da le njegov predlog lahko reši sedanji gospodarski program in stabilizacijo, in da je le stabilizacija porok za ponovno peronistično volilno zmago (to pot z nagrado ponovnega Menemovega predsedništva); poslanci pa so s svoje strani prepričani, da je stabilizacija sicer važna, a da bo socialna cena, ki jo je za to treba plačati, tako visoka, da bo na volitvah pomenila večjo izgubo glasov kot pa kak naknadni odstotek inflacij. Tak je trenutno položaj v kongresu.

Kar se povišic tiče, je zanimiv primer tudi telefonskih tarif. Privatne telefonske družbe predvidevajo razdeliti prestolnico in Veliki Buenos Aires na sedem področij, ki bi v praksi pomenili uvedbo „srednje razdalje“ in zadevno povišico v višini kar pa mora biti overjen, proti plačilu takse, po veleposlaništvu v Buenos Airesu, pri katerem se lahko dobi tudi vzorec pooblastila. Tisti, ki že imajo obvestila o certifikatih ali ki jih bodo še prejeli, lahko zaprosijo pri zadrugi SLOGA za navodila, kako jih morajo uporabiti.

Veleposlaništvo Republike Slovenije začasno sprejema stranke vsak ponedeljek in četrtek od 10.30 do 12. ure v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal.

Veleposlaništvo
Republike Slovenije

kih 30%. Vprašanje je, če to ni le nepolitično, marveč tudi nezakonito. Stvar je že pred sodiščem. A istočasno je tudi že guverner province Buenos Aires Eduardo Duhalde osebno posegel v zadevo in telefonske družbe pozval, naj ne izvedejo spremembe in ne uvedejo povišice. Res je, da bi bili pogovori na dolgo razdaljo cenejši, a vsak danja praksa ve in pove, da bi se povišice krepko poznale v žepih normalnega državljanu. Duhalde pa tudi ve, da se maja odloča njegova politična bodočnost.

MEGLEN OZORJE

Poleg Duhaldeja so še drugi. Tako je npr. ta teden poslanska zbornica volila tri zakonske osnutke o stanovanjski gradnji. Predvidevajo tako poceni posojila najrevnejšim slojem kot znižanje stroškov gradbene industrije. Vedo, da je prav stanovanjska kriza poleg brezposelnosti, eden najtežjih problemov v argentinski družbi. Če se vsaj delno reši vprašanje gradbenega sektorja, ki prestaja velike težave, se s tem nekoliko pripomore tudi v zadevi brezposelnosti, kajti prav gradbeni sektor potrebuje največje število delovne sile. Dve muhi na en mah. A tudi v tem je trenje med ministrom in poslanci, ker vsak gleda le na svoj sektor in skuša rešiti le svoj problem.

Prej smo omenili Duhaldeja. On mora paziti istočasno na razvoj dogajanj kar na dveh frontah: na ponovno guvernersko kandidaturu prihodnje leto, pa na predsedniško kandidaturu za 1999. V zvezi s tem meni, da je ključno vprašanje, kdo bo podpredsedniški kandidat peronizma prihodnje leto. Menem je že potrdil, da bo to sporočil javnosti 19. januarja. A Duhalde skuša na vsak način pritiskati, da bi se tehtnica nagnila na stran katerega izmed njegovih izvoljencev. Zato skuša tudi Menemu pokazati, kako važni so glasovi buenosaireske province (in res so važni) in da je on sam odločni činitelj za lep uspeh na volitvah prihodnje leto. Zato organizira kampanje in shode. Eden takih bo konec tega tedna v La Matanza, osrčju Velikega Buenos Airesa. Ves ta napor je seveda zato, da se tudi njemu obzorje nekoliko zjasni.

Radikali se nahajajo v enakem položaju. V poldrugem tednu bodo imeli notranje volitve, kjer se bo pokazalo, kdo bo njihov predsedniški kandidat. Tehtnica se bolj nagiba na stran guvernerja iz Río Negro (Horacio Massaccesi), vendar buenosaireski vodja Federico Storani še ni izgubil vseh upov. Kljub temu, da ima za seboj manjše število provinc, so te največje in številčno najbolj važne. Jasno je, da bo odločila Córdoba, ki se je pod Angelozom jasno izrekla za Massaccesija. Zanimivo je to: stranka se nahaja v hudi krizi, toda na buenosaireski univerzi so te dni imeli volitve v študentski centrih in je Franja Morada, univerzitetna veja radikalizma, prepričljivo zmagala na večini fakultet in obdržala oblast nad univerzitetno federacijo. Franja Morada je ostro protimenemistična in v stranki podpira Storanija.

Kar se Velike fronte tiče, se je pa kaj malo spremenilo potem, ko jo je zapustil Pino Solanas. Ostaja pa vprašanje predsedniške kandidature. Chacho Alvarez je storil važen korak naprej v smeri povezave s socialisti. Ponudil jim je večino prvih mest na poslanskih in svetniških listah in v prestolnici celo mesto za kandidaturu tretjega senatorja. Socialisti so znani po svojem parlamentarnem delovanju in v tem smislu uživajo izreden ljudski ugled. Njihov prispevek bi bil odločilen. A kar se tiče predsedniških, guvernerskih in županskih kandidatur, si jih Alvarez pridržuje zase in za svoje zveste.

Mnenja o členu statuta SKD o popravi krivic

Na zadnjem kongresu so člani SKD izglasovali nov člen statuta, kjer zagovarjajo popravilo krivic in nastopajo proti bivši komunistični diktaturi. Mnogo Slovencev, predvsem pristašev slovenske pomladi in prave demokracije, je to dejanje pozdravilo. Levičarji pa so precej soglasno nastopili proti temu in očitali SKD, da je postala „domobranska“ in da je proti spravi. Nekateri pa —med njimi tudi goriški Katoliški glas— očitajo SKD, da ni nastopila v obrambo demokratov v NOB oz. da ni nastopila z enako ostrino tudi proti drugi strani.

Predsednik ZL Janez Kocijančič

Predsednik Združene liste mag. Janez Kocijančič je kongres SKD označil za škandal mednarodnih razsežnosti, saj naj bi bilo nedopustno razglasiti kolaboracijo za protikomunistični odpor.

Združena lista v celoti zavrača stališča o narodni spravi in popravi krivic, ki jih je sprejel kongres SKD, saj naj bi ta pomenila poskus spreminjanja zgodovine, zanikanja narodnoosvobodilnega boja in celostne rehabilitacije narodnega izdajstva. Na tem temelju po mnenju ZLDS nista mogoči sprava in popravilo krivic. Združena lista si bo prizadevala, da stališča kongresa SKD ne bodo postala sestavni del vladnega programa. „Zelo koristno bi bilo, če bi stari gospodje iz ZDA in Argentine odšli nazaj domov in pustili Sloveniji svobodno živeti brez travm,“ je na tiskovni konferenci Združene liste dejal njen predsednik.

Na to opazko predsednika Združene liste je odgovorilo več ljudi v pismih bralcev in jo zavrnilo.

Podpredsednik SKD dr. Marko Kremžar

V pogovoru z dr. Markom Kremžarjem (ki se trenutno nahaja v Sloveniji) in dr. Janezom Juhantom, ju je vpraševal Janez Markeš (v Slovincu 5. novembra) vprašal:

„Prejšnji teden so vas osebno reform-komunistični politiki zaradi označb o revoluciji (in ne o NOB) za katere ste se zavzemali na kongresu SKD, pošiljali „domov“ in zahtevali, da pustite ljudi živeti v miru. Kljub distanci, ki naj bi jo imel časnikar, ko postavlja vprašanje, se mi zdi to zelo nizek, pravzaprav prenizek udarec. Čeprav se na to niste odzvali, me zanima vaš komentar.“

Kremžar: V domovini sem. Na svoj rojstni dom pa se ne morem vrniti, ker ga je po revoluciji totalitarna oblast ukradla, demokratična oblast pa ga ni vrnila. Če me določeni politiki pozivajo, naj spet odidem v tujino, delajo to popolnoma v skladu s totalitarnimi predniki, ki tudi niso prenesli v slovenskem prostoru nikogar, ki bi mislil drugače od njih. Kar pa zadeva mirno življenje, menim, da je za to potrebna predvsem mirna vest. Kdor je nima, temu tudi moj odhod ne bo prinesel miru.

Juhant: Čudno, da so mnogi v preteklosti tako poudarjali revolucijo, zdaj pa popolnoma pozabljajo ali ignorirajo njene posledice. Ali ni to vprašanje resnice o sebi, o narodu? Brez priznanja zablod in prevzema krivde, noben narod v zgodovini ni imel prihodnosti.“

Vodja socialnega krila in podpredsednik SKD Franc Miklavčič

Na to temo se je povrnil tudi Franc Miklavčič, podpredsednik SKD in voditelj njenega socialnega krila. Ker je zanimivo gledanje nekdanjih Kocbekovih krščanskih socialistov in pove marsikaj zanimivega, in

kaže, da nekateri še trdno stojé na pozicijah tkim. NOB; ta del pontiskujemo iz Slovenca, 5. novembra:

„Seveda je bil glavni dogodek III. kongresa SKD sprejetje nove 110. točke strankinega programa o narodni spravi in popravi krivic. Ta sprememba strankinega programa je tako pomembna, da je treba imena avtorjev ohraniti za slovensko politično zgodovino. To so dr. Marko Kremžar, dr. Andrej Umek, dr. Peter Vencelj, Štefan Kociper, Lidija Drobnič, ter predsednik programske komisije dr. Anton Kunstelj. Medtem ko je bilo dosedanje besedilo programa o narodni spravi in popravi krivic politično uravnoteženo v odnosu do medvojnega partizanstva in domobranstva, gre v sedanjem novem besedilu za enostransko obsodbo krvave komunistične revolucije v letih 1941 do 1945, ne da bi se pri tem dalo tudi priznanje zgodovinskemu partizanskemu oboroženemu uporju s svojim narodnoosvobodilnim značajem. V nadaljevanju besedila gre za trditev in nekakšno uradno ugotovitev, da je bil medvojni protikomunistični odpor v vojaški navezi s fašističnim okupatorjem naše dežele.“

Sprejetjem predlaganega besedila je dokončno označilo stranko SKD kot „domobransko“, kar pomeni dodatno zoženje volilne baze SKD.

Doslej je bila stranka SKD stranka politične sredine, katere člani so udeleženci ali potomci obeh medvojnih strani in v kateri se je zaradi tega dejansko uresničevala narodna sprava. Sprejeto besedilo je tudi v nasprotju z uradno objavljeno izjavo SKD o narodni spravi z dne 7. 3. 1990. Izjava ugotavlja, da je šlo med vojno za narodnoosvobodilni boj in državljansko vojno, in sicer v tem zaporedju navajanja.

S sprejetjem 110. člena programa se je potrdila dokončna ali nova identiteta stranke SKD. Vsekakor je to njena ura resnice. Potrdila se je njena tako imenovana nova monolitost namesto dosedanje pluralnosti in širine. Že čez mesec dni, 4. decembra, ko bodo lokalne volitve, se bo pokazalo, ali je to dobro ali slabo.

Zanimivo je, da so bili avtorji novega programskega besedila dovolj temeljiti, da so spremembo identitete stranke vključili tudi v statut. Po dosedanjem statutu je veljal resnični datum ustanovitve stranke 10. 8. 1989, ko je bila stranka ustanovljena kot nova stranka. Podobno je CDU v Nemčiji nova stranka, ne pa naslednica predvojnega nemškega katoliškega Zentrums, saj ima v svojih vrstah tudi veliko število protestantov. V popravljenem statutu SKD nastopa sedaj kot letnice ustanovitve leto 1892, ko je bila v stari Avstriji ustanovljena SLS. Na ta način je SKD sedaj pravna naslednica bivše klerikalne Slovenske ljudske stranke. Ta se je zgodovinsko in tudi organizacijsko ohranila v bivši slovenski politični emigraciji s sedežem v Buenos Airesu. Njen zadnji načelnik do leta 1992 je bil dr. Marko Kremžar. Tega leta se je zgodovinska SLS na II. kongresu SKD pridružila SKD (ne pa združila). Medtem ko je sedaj prišlo do kontinuitete.

Zaradi spremenjenega programa se je ob zaključku III. kongresa njeno socialno krilo znašlo v slepi ulici. Točka njenega programa glede odnosa do preteklosti je v nasprotju s programom in statutom SKD. Čeprav socialno krilo obsoja poveljne umore v Teharjah in na Rogu ter tudi medvojni revolucionarni teror, meni, da ti tragični dogodki ne morejo izničiti partizanskega narodnoosvobodilnega boja in upora proti okupatorju. Tej točki svojega programa se socialno krilo SKD ne more odpovedati.“

Zgodilo se je v Sloveniji...

Lokalne volitve

Na letošnjih lokalnih volitvah v Sloveniji ima pravico sodelovanja 19 političnih strank, toliko se jih je namreč registriralo do 19. ure v sredo, ko je potekel zadnji rok za registracijo. Volilna kampanja pa se je uradno pričela 4. novembra, to je mesec dni pred volitvami županov in občinskih svetov 147 bodočih slovenskih občin, ki bodo v nedeljo, 4. decembra.

Po predvidevanjih je največje zanimanje v javnosti za kandidate za župane bodočih občin, zlasti večjih, saj se denimo za mesto župana slovenskega glavnega mesta poteguje kar osem kandidatov.

Med prvimi so svojo volilno konvencijo pripravili v Združeni listi socialnih demokratov, ki so v nedeljo ob celodnevem programu v ljubljanski Hali Tivoli predstavili tudi nekaj svojih kandidatov za župane bodočih slovenskih občin. Za ljubljanskega župana kandidira poslanec Lev Kreft.

V Liberalni demokraciji Slovenije so povedali, da bodo kandidirali v 130 od 147 občinah, povsod tam, kjer imajo občinske odbore. Za ljubljanskega župana na listi LDS kandidira Dimitrij Rupel.

Odnosi z Italijo

Odnosi med Italijo in Slovenijo so se ta teden umirili, slovenska vlada je povabila italijanskega zunanjega ministra Antonia Martina, naj obišče Slovenijo, čemur so italijanska sredstva obveščaja namenila veliko pozornost. Slovenska vlada je italijanski predlagala podpis skupne „izjave o namerah“, s katero bi potrdili veljavnost mednarodnih sporazumov iz Pariza iz leta 1947 in Osima iz leta 1975 ter Rimskih sporazumov iz leta 1983 med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo.

Martino je napovedal nadaljevanje pogajanj med državama, Italija pa je v kratki noti potrdila „pripravljenost, da nadaljuje pogajanja s Slovenijo z namenom, da bi končali spor med obema stranema.“

Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je med svojim obiskom v Atenah izjavil, da je treba spore s Slovenijo „rešiti na temelju enakosti in miru ter spoštovanju pravic manjšin“. Za vključevanje Slovenije v Evropo se je zavzel tudi tržaški župan Riccardo Illy, saj je vključenost Slovenije v EU po njegovem pomembna tudi za Trst.

Odnosi med Slovenijo in Italijo so bili tudi predmet številnih pogovorov predstavnikov Slovenije s tujimi diplomati, največ pozornosti pa so jim namenili med obiskom slovenskega premiera Janeza Drnovška v Veliki Britaniji, ki je podprla slovenska prizadevanja za vključitev v EU.

Drnovšek v Veliki Britaniji

Predsednik slovenske vlade in zunanji minister Janez Drnovšek je bil ta teden na zelo uspešnem obisku v Veliki Britaniji — to je bil prvi obisk na tako visoki ravni po osamosvojitvi Slovenije in pomeni preobrat v odnosih med Slovenijo in Veliko Britanijo. Obisk je dobil velik odmev v britanskih medijih. Drnovšek se je srečal s ministrskim predsednikom Johnom Majorjem, zunanjim ministrom Douglasom Hurtom, obrambnim ministrom ter ministrom za trgovino in industrijo in z nekaterimi državnimi sekretarji v britanski vladi.

Osrednja tema Drnovškovih pogovorov z britanskimi politiki je bilo približevanje Slovenije Evropski uniji. Velika Bri-

tanija ne odobrava italijanskega zaviranja približevanja Slovenije Evropski uniji zaradi dvostranskih vprašanj, zato je po diplomatski poti že pričela uresničevati napovedano pomoč Sloveniji. Britansko zunanje ministrstvo bo s 1. decembrom Slovenijo premestilo iz oddelka za vzhodni Jadran v oddelk za Srednjo Evropo.

Elan kor primer

Več kot očitno je, da je bila prodaja Elana, včasih ene najbolj uspešnih slovenskih industrij, dolgo načrtovana in vodena z mesta največje slovenske politične stranke. S figuro Franka Kadrie, ki je pred dnevi hotel kupiti Elan, so želeli le zamegliti dejansko stanje, v članku 14. novembra v Slovincu komentira kupčevanje z Elanom Vida Kocjan.

Komentarka v članku tudi pojasnjuje vlogo ameriškega trgovca albanskega rodu ter opiše igro z Elanom od leta 1990, ko so zaradi bojazni, da bi Elan ne prišel pod nadzor krščanskih demokratov in prve Peterletove vlade — s čimer bi se odkrile vezi s prejšnjim sistemom in njegovimi voditelji — podjetje prodali hrvaškemu upniku.

Kocjanova napelje razmišljanje tudi na lastnike slovenskega denarja na računih v tujini, ki postajajo čedalje bolj nestrpni, saj že izgubljajo zaupanje Saftijeve finančne organizacije. Te naj bi denar preusmerjale v sosednjo Hrvaško, kar je za nekatere velik znak za preplah. Približuje se tudi 1. januar 1995, ko naj bi začel veljati novi in prvi slovenski zakon o pranju denarja. Nestrpnost med njimi pa narašča še posebej zato, ker vpleteni vedo, da nekateri preverjeni podatki že curljajo v javnost in da grozi velik škandal.

Zavrnen predlog o popravi krivic

Državni zbor je zavrnil predlog zakona o popravi krivic, ki ga je napisalo Združene žrtev komunističnega nasilja. To priča, v kakšnem političnem in moralnem močvirju je Slovenija.

Že tako ali tako je bil zakon „velik kompromis“, saj naj bi se z njim kolikor toliko popravile krivice le manjšemu delu žrtev komunizma. Posledice komunističnega nasilja so štiri leta po tako imenovanem padcu komunizma še močno vidne. Pot navzdol se je začela že za časa Demosove vladavine, ko je skupščina ustanovila komisijo za poveljne poboje. Zaradi tega je vse do danes prihajalo do temeljnih nespornostov. Poveljne poboje so namreč le posledica medvojnega komunističnega revolucije. Ni čudno, da se je potem z zanemarjanjem raziskave tega bistvenega obdobja čedalje bolj krepila samozavest komunistov in borcev, saj so lahko tako še naprej vzdrževali staro zgodbo o „NOB“.

Kaj pišejo Nemci?

Se v Sloveniji res dogaja to, o čemer ugiba ugledni nemški dnevnik Die Welt — da naj bi se po odstranitvi Peterleta slovenski neokomunisti, preoblečeni v liberalne demokrate, znebili še zadnjega neokomunista v vrhu oblasti?

Takšna ocena nemškega časnikarja je v popolnem sozvočju s tistimi protagonisti slovenskega strankarskega prostora, ki že od Janševe zamenjave marca letos trdijo, da se za zadržanim obličjem vodje liberalne demokracije skriva hladnokrven načrt za postopno politično odstranitev vseh nevarnejših tekmecev za oblast.

Kresniček na Pristavi

Na predvečer nedelje, ko se v Argentini praznuje Materinski dan, so na Pristavi pripravili še gledališki večer. Slovenska šola dr. France Prešeren nas je povabila v teater!

Predstava je bila še v stilu „starih časov“, ko so med odmori nastopali razni šaljevci, rokohitci ali pevci. To pot je nastop bil še pred začetkom, ko so otroci iz otroškega vrta po skupinah voščili svojim mamicam vse najboljše za njihov dan.

Napovedana je bila igra Kresniček, ki spada v železni repertoar šolskih iger. Kot je bila v začetku napovedala in predstavila nastopajoče Lučka Jereb Oblak, je zgodbo verzificiral in uglašil Radovan Godec. Pri tem so se pokazali nastopajoči in vsi so bili zapisani na programu, ki smo ga dobili pri vходу.

In pri komu naj začnemo? Pri solistih, od katerih je marsikateri pokazal zanimivo barvo glasu: Veronika Vivod (Kresniček), Cecilija Jelenc (Mak), Ingrid Kopač (Slak), Saši Jelenc (Polž), Marjana Jelenc (Mravlja), Sonja Kogovšek (zvezda), Alenka Vivod (Luna), Franci Schiffrer (Sonce). V gozdu so bile tudi rože: Diana Berlot, Nadja Kogovšek, Saši Kovačič in Nataša Rant. Kresnička so spremljale njegove sestrice kresnice, ki so jih predstavljale: Cecilija Čop, Marjanka Dolinar, Martina Golob, Andrejka Keš, Cecilija Kocmur, Nevenka Pavlovčič, Veronika Pograjc, Viki Rant, Janika Urbančič in Andrejka Vidmar. Številne živalice so se po gozdu sprehajale: Marjanka Ayerbe, Maksi Batagelj, Lucijana Čop, Niko Golob, Tatjana Golob, Marjanka Grohar, Pavel Grohar, Martina Kokalj, Damijan Lazar, Martin Pavšer, Valči Pograjc, Jožko Rožanc, Marjanca Rožanec, Sonja Stariha, Ana K. Schiffrer in Nadja Urbančič, z njimi pa se je igral tudi medved — Danijel Kocmur. V taki igri morajo skoraj obvezno nastopati tudi vile, ki so bile: Veronika Čop, Romina Golob, Saši Golob, Nevenka Jelenc, Natalija Savelli, Alenka

Vivod, Helena Zarnik, Irenka Zarnik, Romina Zarnik in Sonja Zarnik.

Vse te smo videli na odru (le sonce nam je bilo skrito), mnogo drugih pa je pred ali med igro sodelovalo. Režija je bila v skrbnih rokah Nadi Kopač Grohar, za klavirsko spremjavo in petje odraslih je poskrbela Anka Savelli Gaser, Mojca Prešeren Jelenc pa je naučila otroke. Pisan gozd je ustvaril Božo Urbančič, osvetlil Martin Križ, ozvočil pa Marko Čop. Nastopajoči so imeli primerne obleke, za katere sta poskrbeli Magda Gaser Češarek in Meta Gaser Kopač s potrebnim sodelovanjem in dobro voljo staršev igralcev.

Kresniček je dramatsko sicer enostavna igra, zato pa ima nekatere glasbene dele, ki niso prav nič enostavni in zahtevajo od pevk, posebno v glavni vlogi, da obvladajo svoj glas in posluš. In pri Kresničku smo lahko zadovoljno ugotavljali, da je bilo tem zahtevam zadoščeno. Po drugi strani pa ima refren zelo prijetno melodijo, ki se poslušalca takoj prime.

27. Pristavski dan

„Ko svet plaši se, nam trdnó v daljavo svetlo gre oko!“

V nedeljo, 23. oktobra, je Pristava obhajala svoj vsakoletni praznik. Blizu opolneva so mladi v narodnih nošah dvignili zastavi na drog na dvorišču med petjem himen, nakar so se prisotni pomaknili v zgornjo dvorano k slovesni maši.

Maševal je domači župnik prof. Franc Bergant, med mašo pa je prepeval mladinski pevski zbor z organistko Anko Gaser. Lepo pripravljena božja daritev je bila prijeten začetek celodnevnega slavlja.

Med okusnim kosilom je čas hitro potekal in Pristava je sprejemala nove goste. Dvorišče in vrt sta kar vabila, da se človek sprehodi tja do ombúja. Med pozdravljanjem in klepetom se je ura približala peti. Obiskovalci so hitro zasedli zgornjo dvorano, kjer se je razvil popoldanski program.

Poleg predstavnikov Domov in organizacij so bili med gosti tudi uradne osebnosti: odpravnik poslov poslaništva Republike Slovenije prof. Matjaž Puc z gospo, častni konzul Republike Slovenije v Buenos Airesu Herman Zupan z gospo, predsednik Zedinjene Slovenije prof. Tine Vivod z gospo in v. d. delegata dušnih pastirjev v Argentini Jože Škerbec. Vse je še uradno

pozdravil domači predsednik Janez Jelenc.

GOVOR PREDSEDNIKA PRISTAVE JANEZA JELENC

Tukaj smo, da svojo bogato in kulturno zgodovino nadaljujemo, je ne zavrtnemo in ne zanikamo.

Sedanost kakor preteklost in bodočnost zahtevajo od vsakega izmed nas mnogo požrtvovalnega dela, nesebične ljubezni ter gorečega in vnetega idealizma za ohranitev ter okrepitev naše narodne zavesti. Obstali smo zaradi kvalitete, ne zaradi kvantitete.

Ostanimo zvesti svojim koreninam ter idealom in ravnajmo vedno po etičnih načelih. Z ljubeznijo in neskončno potrpežljivostjo vlivajmo v srca naše mladine vrednote, ki so značilne za dobrega človeka: ljubezen, poštenost, pridnost, doslednost, ponižnost, nesebičnost, skromnost ter z optimizmom in pogumnim korakom pojdemo novim časom naproti.

Pri tem apostolatu za lepšo in boljšo bodočnost našega naroda

s seboj povabim druge vas junake, vas, k'terih rama se ukloniti noče.

Cvetka Tomaževičeva, Ani Kočar, Marjan Kopač, spredaj Pavla Petek, Marija Zurc.

Po burnem aplavzu, ki je nagradil nastopajoče ob končnem priklonu, se je predsednik Pristave Janez Jelenc zahvalil za napore, ki predstavljajo režirati, učiti in naučiti se vloge, pesmi ter izdelati oder ali obleke, v kar so bili vpreženi vsi sloji šole dr. France Prešeren: učiteljice, otroci, starši in bivši učenci.

GB

Najvišjemu pa iskrena zahvala za vse prejete dobrote ter dvigam prošnjo, naj nas ohrani složne, zdrave in vesele pri sedanjem in prihodnjem skupnem delu.

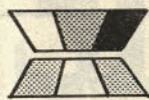
Za njim je stopil na oder lic. Albin Magister, slavnostni govornik letošnjega Pristavskega dne. Njegov govor je bil v okrajšani obliki že objavljen v eni izmed prejšnjih števil našega lista in je za izpovedane misli bil nagraden z aplavzi občinstva.

MARJAN WILLENPART: VNUKINJA

Za to priliko je bila predstavljena komedija, ki obravnava slovensko izseljensko problematiko v določenem trenutku njegovega življenja v Argentini. Krstno predstavo je doživela leta 1977, zdaj pa jo je na pristavski oder postavil režiser Dominik Oblak. Igra se začne razvijati v domačem krogu, ki ga sestavljajo Eva (Pavla Petek), mati (Cvetka Tomaževičeva), babica (Marija Zurc), Evina sestra Zofka (Mimi Kočar) in brat Jože (Marko Petek) ter Zofkin mož Gustelj (Marjan Kopač) in Jožetova žena Mila (Ani Kočar). V krog stopita tudi Evi-

Nad. na 5. str.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

KRŠKO — Že 9.500 sodov nizko in sredneradioaktivnih odpadkov se je nabralo v jedrski elektrarni. Prostora za nove sode ni več, končnega odlagališča tudi ne, zato so se odločili, da bodo odpadke stisnili, zmanjšali od tri do petkrat in jih namestili v posebne sode. Sode bo izdelala Metalna TGS (Tovarna gradbene in strojne opreme) v Senovem.

LJUBLJANA — Ekipe slovenskih policistov se je udeležila 4. mednarodnega policijskega tekmovanja, ki je bil v Budjovcih na Češkem. Tekmovali so v mnogobojju, streljanju, karateju, štafetnemu maratonu in športnemu plezanju. Med sedemnajstimi policijskimi ekipami iz dvanajstih držav je slovenska športna ekipa zasedla uspešno drugo mesto, v športnem plezanju pa celo prvo mesto.

LJUBLJANA — Slovenska pošta je izdala spominski znamki, posvečeni dvem stoletnicam. Ena velja obletnici prve poštne stavbe na takrat Stolnem (danes Slomškovec) trgu v Mariboru. Druga spominja na stoletnico železniške proge Ljubljana-Grosuplje-Nov mesto in prikazuje avstrijsko lokomotivo, izdelano leta 1893, ki je peljala prvi redni vlak iz Novega mesta v Ljubljano.

KOPER — Rdeči križ Slovenije je konec septembra sprejel pošiljko treh zabojnikov, v katerih je bila kava, perilo in puloverji v vrednosti sto tisoč ameriških dolarjev. Približno četrtno bo RKS predal slovenskemu Karitasu, da jih razdeli med potrebne Slovence in begunce. Kljub temu pa so pri Rdečem križu zaskrbljeni, ker dotok mednarodne pomoči stalno upada, potrebe pa ne.

KREDARICA — Ob štiridesetletnici nepretrganega vremenoslovskega opazovanja je pod Triglavom Hidrometeorološki zavod namestil samodejno meteorološko postajo. Podatke o vremenu postaja pošilja po radijskih valovih v ljubljanski center in s tem olajša delo dosedanjim kredariškim opazovalcem.

LJUBLJANA — Po težki bolezni je umrla nekdanja primadona ljubljanske Opere, sopranistka Valerija Heybalova. Po mnenju kritikov je dosegla vrh z vlogo Magde v operi Konzul skladatelja Giana Carla Monottija.

MARIBOR — Mariborska bolnišnica je dobila sodobno rentgensko opremo (aparatus za digitalno substrakcijsko angiografijo) in začela s preiskavami srčnega ožilja. Do sedaj so morali za take preglede bolniki

hoditi v ljubljanski Univerzitetni klinični center.

LJUBLJANA — Slovensko zdravniško društvo je predstavilo dve knjigi svojih člankov. Dr. Metka Klevišar je napisala Spremljanje umirajočih (založba Družina), dr. Jurij Kurillo pa Živa narava v objektivu (založba Kmečki glas). — Državna založba Slovenije pa je izdala knjigo arheologinje Eve Kocuvan z naslovom Rimljan sem — Romanum sum, s katero naj bi približala antiko (še posebej v slovenskih krajih) predvsem osnovnošolcem, ki obiskujejo Narodni muzej.

RADENCI — V tem kraju so pripravili Prvi slovenski jazz festival, na katerem je v dveh dneh nastopilo šest skupin. Najboljše skupine, ki imajo res jazzovski duh in kontinuiteto, so kvartet Toneta Janše, Grentown Jazz Band in Ljubljana Jazz Selection (s pevcem Oto Pestnerjem).

LJUBLJANA — Slovenska turistična zveza je z gospodarsko in obrtno zbornico razpisala natečaj za turistične spominke. Na natečaj je skoraj sto avtorjev poslalo okoli sto trideset predlogov. Najboljše tri so predstavili v Mariboru na sejmu Gost-tur, obenem pa izvedli srečanje avtorjev spominkov s tistimi, ki bi jih zanimalo te spominke izdelati, saj drugače natečaj skoraj nima smisla.

LJUBLJANA — Pod okriljem Sveta Evrope so potekali Dnevi evropske kulturne dediščine. V sklopu teh so bili po Sloveniji organizirani razni ogledi spomeniško zavarovanih domačij.

LJUBLJANA — Lutkovno gledališče Ljubljana pripravlja za sedanjo sezono kar štiri krstne uprizoritve. Za otroke med 4. in 8. letom je namenjena Medena pravljica Svetlane Makarovičeve, od 6. leta dalje Bineta Štampe Žmavc Cirkus Cigumigus, od 8. leta dalje pa Milana Jesiha Zvezde in srce ter ljudsko balado v zapisu Matije Valjavca (z odrskim besedilom Ive Svetina) Zarika in Sončika.

MARIBOR — Leta 1991 je mariborsko mesto sprejelo odlok o omejitvi žvepla v energentih (sredstvih za pridobivanje toplote), saj je mesto sodilo v 1. območje onesnaženosti: takrat je bil zrak zdravju škodljiv 128 dni v letu. Z obnovo in razširjanjem mariborskega plinskega omrežja so se v večini stanovanj priključili bodisi na plinovod ali na vročevod in opustili kurjenje na premog ali olja. Na ta način so v zadnji kurilni sezoni zabeležili le en dan prekoračenje meje onesnaženja zraka.

Osebne novice

Rojstvo: V družini inž. Miha Podržaja in Lucijane Hribar se je 14. novembra rodil sin **Andrej**.

Čestitamo!

Krsti: V cerkvi Brezmadežne Lurške Device na Floresu je bil 15. oktobra krščen Ignacij Danijel Keber, sin arh. Andreja in ge. Betriz Angelice roj. Litta. Botrovala sta mu Marija Inés Serrate in Daniel Horacio Molinari.

V župnijski cerkvi sv. Gabrijela (Olivos) sta bili krščeni **Avguština in Danijela Fernández**, hčerki Carlosa in Terezike Rogina.

V nedeljo, 13. novembra je bila krščena v slov. cerkvi Marije Pomagaj **Kamila Andreja Mehle**, hčerka Andreja in Kristine Pérez. Botra sta bila Irma Pérez por. Malovrh in Toni Javoršek. Krstil je rev. Jure Rode.

V Slovenski cerkvi je bil krščen **Ignacij Ramón Mazieres**, sin Ariela Gerarda in Marjane Poznič; priči sta bili inž. Terezka Snój in inž. Gabrijel Domecq.

Čestitamo!

Jubileji: **Lenščak Dušan** in njegova žena **Ljudmila Kalin** sta obhajala 50-letnico poroke. Čestitamo!

Gospa Rozina Prosen, mati **Ljudmile Kalin**, pa je dočakala zdravih 94 let.

27. Pristavski dan

Nad. s 4. str.

na prijatelja Igor (Dani Čop) in Ignacio (Tadej Zurc). V tretjem dejanju se družina preseli v Tigre, kjer spoznamo še Viktorja Sfiligoja (Kristijan Vivod), Marka (Damijan Kopač) in Susy (Romina Golob), Inés (Ingrid Kopač) ter natakara (Tone Tomažević). Skupino mladih pa so predstavljali Marjana Jelenc, Alenka Vivod, Martin Kopač, Bine Magister ml. in Tone Vivod.

Za scenografijo so poskrbeli Andrej Golob, Žiga Krištof, Rudi Gričar in Tomaž Maček, luči je urejal Martin Križ, za zvočne efekte pa je skrbel Marko Čop; šepetalki sta bili Helena Dolinšek in Mari Petek.

Zgodba opisuje mlado Evo pri iskanju lastne, zavestno sprejete življenjske poti, a ne najde razumevanja v družini, v začetku pa tudi v fantu ne, v katerega se je zagledala. Prizori so večinoma komedijskega značaja, imajo pa precej materiala za razmišljanje, čeprav je čas že rešil marsikatero od vprašanj, ki jih Vnučinja postavlja. Razumljivo torej, da so gledalci bolj uživali s smešnimi prizori in vlogami, ki so

k temu pripomogle, pa večkrat spregledali besede z globljim pomenom. Med nastopajočimi zasledimo znana imena, ki že dalj časa igrajo na pristavskem odru, njim pa so se pridružila tudi nova, kar nam daje upanje, da bomo na Pristavi še dolgo uživali gledališke nastope.

Omembe vredna je bila tudi obdaritev režiserja in sodelavcev, saj so jim darila izročile vnučinke pokojnega avtorja dela Marjana Willenparta.

DRUŽABNI DEL

Ko so se gledalci začeli seliti v gostinski prostor, so spoznali, da so res na praznovanju Pristavskega dne, ker je prišel v vas redni obiskovalec — dež. Pa ni bilo vzdušja, da bi se nad njim protoževali, saj je prišel pozno, in tudi drugi obiski so nas bolj zanimali. Obiskala nas je skupina pevcov mešanega zbora Srečko Kosovel z dirigentom Klavdijem Koloinijem in v splošno veselje zapela nekaj pesmi. Za ples in dobro voljo pa je poskrbel harmonikar, šaljivec, showman Bojan Metelko.

GB

Marija Zurc, Mimi Kočar, Ani Kočar, Cvetka Tomaževićeva, zadaj Marjan Kopač in Marko Petek

ASOCIACION DR. GREGORIO ROŽMAN

Sociedad Civil de Beneficencia
Personería Jurídica Nacional Reg. N° C. 5344 (I.G.J.)

Sede Legal: Ramón L. Falcón 4158 - Capital Federal - Sede Social: Martín Fierro 4262 - San Justo

CONVOCATORIA

De acuerdo a los arts. 30 y 33 del Estatuto vigente, la Comisión Directiva de la Asociación de Beneficencia "Dr. Gregorio Rožman" convoca a la Asamblea General Ordinaria, para el día 11 de Diciembre de 1994 a las 10 hs., que se realizará en sede social calle Martín Fierro 4262, Barrio Peluffo, San Justo, para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

- 1) Lectura, consideración y aprobación de la Memoria, Balance General, Cuenta de Gastos y Recursos, Inventario General e Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondiente al ejercicio cerrado al 28 de febrero de 1994.
- 2) Elección de tres socios presentes para formar la Junta Electoral (art. 38).
- 3) Elección de dos miembros titulares de la Comisión Directiva, por expiración de mandato (art. 19).
- 4) Elección del Revisor de Cuentas, Vocal y dos Vocales Titulares así como los cinco Vocales Suplentes por expiración de mandato (art. 17)

LA COMISION DIRECTIVA

La Asamblea se celebrará sea cual fuere el número de socios concurrentes, una hora después de la fijada en la Convocatoria, si antes no se hubiesen reunido la mitad más uno de los socios con derecho al voto (art. 33).

Las listas de candidatos a ser votados, deberán ser presentadas a la Comisión Directiva con diez días de anticipación a la fecha de la Asamblea (art. 35).

Zerovnik José
Secretario

Carman Pedro
Presidente

ŠE NISTE ZAMUDILI!

V torek, 3. januarja 1995, ob 20. uri bo v prostorih SLOGE, Bmé. Mitre 97, Ramos Mejía in v prisotnosti notarja, nagradno žrebanje za dve

LETALSKI VOŽNJI V SLOVENIJO

Pravico do žrebanja bodo imeli vsi, ki bodo do 31. decembra 1994:

- člani Mutuala SLOGA; • imeli Karto SLOGA;
- imeli v navadni hranilni vlogi vsaj \$ 200.-

Vsi upravičenci so vabljeni, da žrebanju prisostvujejo.

POHITITE, ZADNJE LETALO ODHAJA!

MALI OGLASI

Oddam v najem stanovanje in bungalow za poletje na Katedralu in eno stanovanje v mestu Bariloche. Tel.: 0944-24978 (Bariloche).

ZDRAVNIKI

dr. Marija Avguštin - Specialistka za očne bolezni. Ponedeljek, torek in petek od 16. do 20. ure. Roma 3122 - 1. nadstr. 3. - Isidro Casanova (20 m od Rute 3). Tel.: 485-5194

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantate 6seo-integrados; sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martin - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sredi, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA* — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

ZAHVALA

Podpisani se iskreno zahvaljujem bratranču, profesorju Dragu Bajtu za knjige Vsevednik, tako osebno kot v imenu vseh, ki so dobili Vaš dar (Središče Slovencev v Buenos Airesu in drugi). Iskreno čestitamo potrebni in koristni izdaji

Ciril Vodnik

Slomškova šola:

Sklepna prireditiv: v soboto, 26.

novembra ob 18. uri;

Miklavževanje: v soboto, 3.

decembra, ob 20. uri.

SDO

San Martín

SFZ

“MAX” in concert

V soboto, 19. novembra ob 22. uri

Sklep Srednješolskega tečaja Ravn. Marko Bajuk

bo v soboto, 19. novembra 1994 v Slovenski hiši

ob 16.30 razdelitev spričeval

ob 17.00 zahvalna maša, katero bo daroval škof M. Pirihi

ob 18.00 sklepna prireditiv

Starši in prijatelji tečaja lepo vabljeni.

Slovensko latinsko-ameriška trgovska zbornica

vabi na predavanje, ki ga bosta imela

inž. Aníbal Martínez ter inž. Carlos Martínez o

VAŽNOSTI KAKOVOSTI V PODJETJU (CALIDAD TOTAL)

v petek, 25. novembra, ob 20. uri v Slomškovem domu - Ramos Mejía

Slovenska kulturna akcija

Predvajanje videa o praznovanju

40-letnice SKA v Ljubljani

v soboto, 3. decembra, ob 20. v Slovenski hiši

Srečanje v San Martinu in sprejem msgr. Metoda Piriha,

kopskega škofa in ravnatelja za Slovence po svetu,

bo v petek, 25. novembra 1994

Ob 19 sv. maša v cerkvi Presvetega Srca Jezusovega; ob 21 večerja v Domu.

Prijave za večerjo pri odbornikih

Program obiska škofa msgr. Metoda Piriha

Petek, 18. novembra: srečanje v Našem domu.

Sobota, 19. novembra: radijska oddaja Okence v Slovenijo; ob 17 sv. maša ob

Slomškov dom v Ramos Mejiji

Sprejem škofa msgr.

Metoda Piriha

v četrtek, 24. novembra

ob 20: sveta maša

ob 21: srečanje

OBVESTILA

SOBOTA, 19. novembra:

Zaključna proslava Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 16.30.

V San Martinu MAX in concert ob 22.

SOBOTA, 3. decembra:

Predvajanje videa o proslavi 40-letnice SKA v Ljubljani ob 20. v Slovenski hiši.

SREDA, 7. decembra:

Seja Medorganizacijskega sveta je od petka, 18. novembra, preložena na ta dan.

Bivši Tranjci

lepo vabljeni na vsakoletno srečanje,

ki bo 27. novembra

v Slovenskem domu v San Martinu.

Ob 11.30 sv. maša za vse pokojne, nato skupno kosilo.

Prosimo za prijave na tel. 753-4514 do 24. novembra

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

KOPALNA SEŽONA 1994-95 NA LETOVIŠČU SLOGA

v Villa Udaondo

1. Blagoslovitev vode v soboto 3. decembra 1994, opoldne.
2. Letovišče bo odprto vse dni, razen srede, od 9. do 20. ure.
3. Vsi člani s Karto SLOGA in minimalno naložbo \$ 50.- imajo prost vstop.
4. Vsi člani s Karto SLOGA, ki ne dosežejo naložbe \$ 50.- plačajo polovično vstopnino.
5. Vstopnina je ob delavnikih \$ 5.- ob nedeljah \$ 10.-.
6. Otroci do 12 let v spremstvu starejših in vsi člani nad 65 imajo prost vstop.
7. Povabljeni plačajo dvojno vstopnino.

V SLOGI JE MOČ!

Ponedeljek, 28. novembra: ob 11.05 vrnitev v Buenos Aires.

Torek, 29. novembra: ob 15.15 duhovniški sestanek in ob 19.30 poslovilna sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj.

Sreda, 30. novembra: ob 17 odhod, LH št. 527.

Bog, naš odrešenik, hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice (1 Tim 2, 3-4)

7. novembra nas je zapustil neutrudljivi delavec za slovensko idejo, naš dragi

Tine Duh

Da bi ga Gospod sprejel k sebi, prosimo:

žena Iva,
sinova Tine in Andrej z družinama,
hčerka Meta z družino,
bratje, sestre in ostali sorodniki

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga kropili in spremljali na zadnji zemeljski poti. Posebno pa izrekamo hvaležnost župniku J. Škerbcu za opravljene obrede, župniku F. Šenku za sv. mašo in arh. M. Eiletzu za poslovilne besede ob krsti.

Buenos Aires, Bariloche, Melinci, Ljubljana, Sidney